

Whitepaper: Het Gebrek aan Adoptie van Zorgtechnologie in de Nederlandse Zorgsector

Executive Summary

Ondanks een groeiend aanbod aan zorgtechnologie – van domotica en telemonitoring tot AI-ondersteunde triage – blijft de daadwerkelijke adoptie in de Nederlandse zorg achter. De potentie is groot: hogere kwaliteit van zorg, lagere werkdruk, betere uitkomsten en lagere kosten. Toch lukt het organisaties vaak niet om technologie duurzaam te implementeren. Deze whitepaper beschrijft de oorzaken, gevolgen en concrete oplossingsrichtingen.

1. De belofte van zorgtechnologie

- **Efficiëntie:** Minder administratieve lasten, snellere triage, betere inzet van personeel.
- **Kwaliteit:** Continu monitoren, minder fouten, betere besluitvorming.
- **Toegankelijkheid:** Zorg op afstand, hybride zorgmodellen.
- **Kostenbesparing:** Minder fysieke consulten, minder heropnames, betere preventie, meer handen aan het bed, tijdwinst.

De technologie is er. De noodzaak is er. De adoptie blijft achter.

2. Waarom adoptie achterblijft

2.1 Organisatorische barrières

- **Geen eigenaarschap:** Technologieprojecten worden vaak gezien als “ICT-projecten”, niet als zorginhoudelijke verandering.
- **Fragmentatie:** Verschillende afdelingen, domeinen en financiers werken langs elkaar heen.
- **Gebrek aan tijd:** Zorgprofessionals hebben geen ruimte om te experimenteren of te leren.

2.2 Menselijke factoren

- **Weerstand tegen verandering:** “Het werkt nu toch?”
- **Digitale vaardigheden:** Grote verschillen tussen medewerkers.
- **Angst voor extra werk:** Implementatie wordt gezien als belasting, niet als verlichting.

2.3 Technische en operationele obstakels

- **Integratieproblemen:** Systemen praten niet met elkaar.
- **Gebrekkige betrouwbaarheid:** Technologie die niet altijd werkt, wordt snel afgewezen.
- **Complexiteit:** Te veel knoppen, te veel stappen, te weinig intuïtief.

2.4 Financiële en beleidsmatige drempels

- **Versnipperde financiering:** Zorgverzekeraars, gemeenten, WLZ – elk met eigen regels.
- **Geen structurele bekostiging:** Innovatieprojecten stoppen zodra de subsidie stopt.
- **Onzekerheid over ROI:** Moeilijk meetbaar, zeker in langdurige zorg.

3. Gevolgen van lage adoptie

- Blijvende werkdruk en personeelstekorten
- Vertraagde digitalisering van zorgprocessen
- Minder tijd voor cliënten en patiënten
- Hogere kosten door inefficiëntie
- Gemiste kansen voor preventie en vroeg signalering

4. Wat wél werkt: succesfactoren

4.1 Begin bij de zorginhoud, niet bij de technologie

Technologie moet een antwoord zijn op een zorgvraag, niet andersom.

4.2 Betrek zorgprofessionals vanaf dag één

Co-creatie voorkomt weerstand en verhoogt eigenaarschap.

4.3 Maak adoptie onderdeel van het dagelijks werk

Niet als project, maar als onderdeel van het primaire proces.

4.4 Kies voor technologie die écht eenvoudig is

Gebruiksvriendelijkheid is belangrijker dan functionaliteit.

4.5 Borg structurele financiering

Geen pilots zonder vervolg.

4.6 Meet impact continu

Niet alleen kosten, maar ook:

- werkdruk
- cliënttevredenheid
- kwaliteit van zorg
- tijdswinst

5. Aanbevelingen voor zorgorganisaties

Strategisch

- Formuleer een duidelijke digitale visie.
- Maak één bestuurder verantwoordelijk voor digitale transformatie.
- Werk met een meerjaren-roadmap.

Operationeel

- Start klein: één afdeling, één proces, één technologie.
- Werk met adoptiecoaches of digicoaches.
- Zorg voor training en begeleiding op de werkvloer.

Technisch

- Kies voor interoperabele systemen.
- Werk met standaarden.
- Test technologie in realistische scenario's.

Financieel

- Maak businesscases die zowel harde als zachte baten meenemen.
- Zoek combinaties van financiering (Zvw, WLZ, Wmo).
- Borg structurele middelen voor beheer en doorontwikkeling.

6. Conclusie

Het gebrek aan adoptie van zorgtechnologie is geen technisch probleem, maar een organisatie- en mensprobleem. De zorgsector beschikt over de technologie, maar mist de randvoorwaarden om deze duurzaam te implementeren. Door te investeren in adoptie, eigenaarschap, eenvoud en structurele financiering kan de zorg de stap maken naar een toekomstbestendig, hybride zorgmodel.